

Vec C-147/21

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

8. marec 2021

Vnútroštátny súd:

Conseil d'État

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

5. marec 2021

Žalobcovia:

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises
(CIHEF)

Florame

Hyteck Aroma-Zone

Laboratoires Gilbert

Laboratoire Léa Nature

Laboratoires Oméga Pharma France

Pierre Fabre Médicament

Pranarom France

Puressentiel France

Žalovaní:

Ministre de la Transition écologique

Premier ministre

CONSEIL D'ETAT (ŠTÁTNA RADA, FRANCÚZSKO),

[*omissis*]

ktorá rozhoduje

v spore

[*omissis*]

COMITE INTERPROFESSIONNEL DES HUILES ESSENTIELLES FRANÇAISES (MEDZIODVETVOVÝ VÝBOR PRE FRANCÚZSKE ESENCIÁLNE OLEJE) (CIHEF)

a i.

[*omissis*]

1° Konanie č. 433889, v ktorom Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (Medziodvetvový výbor pre francúzske esenciálne oleje) a spoločnosti Florame, Hyteck Aroma-Zone, Laboratoires Gilbert, Laboratoire Léa Nature, Laboratoires Oméga Pharma France, Pierre Fabre médicaments, Pranarom France a Puressentiel France na základe žaloby a repliky, zapísanými do registra sekretariátu sporových záležitostí Conseil d'État (Štátna rada) 23. augusta 2019 a 31. decembra 2020, navrhujú, aby Conseil d'État (Štátna rada):

1°) zrušila z dôvodu prekročenia právomoci décret n°2019-642 du 26 juin 2019 relatif aux pratiques commerciales prohibées pour certaines catégories de produits biocides (dekrét č. 2019-642 z 26. júna 2019 o zakázaných obchodných praktikách v súvislosti s určitými kategóriami biocídnych výrobkov);

2°) prípadne položila Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku týkajúcu sa úplnej harmonizácie vykonanej európskym nariadením č. 528/2012 o prístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní;

3°) [*omissis*]

Tvrdia, že:

- [*omissis*]

- [*omissis*]

- dekrét nemá právny základ, lebo bol prijatý v rozpore s európskym nariadením č. 528/2012 z 22. mája 2012,

- dekrét zasahuje do práva vlastníť majetok chráneného článkom 17 Charty základných práv Európskej únie a porušuje ustanovenia článku 1 dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- dekrét je v rozpore so smernicou 2000/31/ES z 8. júna 2000, keďže predstavuje neodôvodnenú a neprimeranú prekážku slobodnému poskytovaniu služieb,
- [omissis]

Ministre de la transition écologique (Ministerka pre ekologickú transformáciu, Francúzsko) vo svojom vyjadrení k žalobe, ktoré bolo zaregistrované 17. septembra 2020, navrhuje žalobu zamietnuť. Tvrdí, že nijaký zo žalobných dôvodov nie je dôvodný.

[omissis]

2° Konanie č. 433890, v ktorom Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (Medziodvetvový výbor pre francúzske esenciálne oleje) (CIHEF), spoločnosti Florame, Hyteck Aroma-Zone, Laboratoires Gilbert, Laboratoire Léa Nature, Laboratoires Oméga Pharma France, Pierre Fabre médicaments, Pranarom France a Puresentiel France na základe žaloby a repliky, zapísanými do registra sekretariátu sporových záležitostí Conseil d'État (Štátna rada) 23. augusta 2019 a 31. decembra 2020, navrhujú, aby Conseil d'Etat (Štátna rada):

1°) zrušila z dôvodu prekročenia právomoci décret n° 2019-643 du 26 juin 2019 relatif à la publicité commerciale pour certaines catégories de produits biocides (dekrét č. 2019-643 z 26. júna 2019 o komerčnej reklame na určité kategórie biocídnych výrobkov);

2°) prípadne položila Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku týkajúcu sa úplnej harmonizácie vykonanej európskym nariadením č. 528/2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní;

3°) [omissis]

Tvrdia, že:

- [omissis]
- [omissis]
- dekrét nemá právny základ, lebo bol prijatý v rozpore s európskym nariadením č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní,
- dekrét zasahuje do vlastníckeho práva chráneného článkom 17 Charty základných práv Európskej únie a porušuje ustanovenia článku 1 dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- je nezákonný, keďže predstavuje neprimeraný zásah do práva na slobodu prejavu zaručeného článkom 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- [omissis]

Ministre de la transition écologique (Ministerka pre ekologickú transformáciu) vo svojom vyjadrení k žalobe, ktoré bolo zaregistrované 17. septembra 2020, navrhuje žalobu zamietnuť. Tvrdí, že nijaký zo žalobných dôvodov nie je dôvodný.

[omissis]

So zreteľom na:

- Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- Zmluvu o fungovaní Európskej únie, predovšetkým jej článok 267,
- Chartu základných práv Európskej únie,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júla 2000,
- code de l'environnement (zákoník o životnom prostredí),
- loi n° 2018-938 du 30 octobre 2018 (zákon č. 2018-938 z 30. októbra 2018),

[omissis]

Keďže:

1. Vyššie uvedené žaloby majú za cieľ zrušenie dvoch dekrétov, ktoré boli prijaté na základe toho istého zákona, a vyžadujú vyriešiť rovnaké otázky. Konania o týchto žalobách je potrebné spojiť a rozhodnúť jedným rozhodnutím.

2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní v odseku 1 svojho článku 1 uvádza, že jeho účelom je „zlepšiť fungovanie vnútorného trhu harmonizáciou pravidiel sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, ako aj zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia. Ustanovenia tohto nariadenia vychádzajú zo zásady predbežnej opatrnosti, ktorej cieľom je zabezpečiť ochranu zdravia ľudí, zdravia zvierat a životného prostredia. Osobitná pozornosť by sa mala venovať ochrane zraniteľných skupín“. Podľa odseku 2 toho istého článku: „Týmto nariadením sa ustanovujú pravidlá: a) zostavenia zoznamu účinných látok, ktoré sa môžu používať v biocídnych výrobkoch, na úrovni Únie; / b) autorizácie biocídnych

výrobkov; / c) vzájomného uznávania autorizácií v Únii; / d) sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania v jednom alebo vo viacerých členských štátoch alebo v Únii; / e) uvádzania ošetrovaných výrobkov na trh“. V článku 72 toho istého nariadenia sa uvádza: „1. Každá reklama biocídnych výrobkov okrem toho, že je v súlade s nariadením (ES) č. 1272/2008, musí obsahovať vety: ‚Používajte biocídy bezpečným spôsobom. Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o výrobku.‘ Tieto vety musia byť jasne odlišené od ostatných častí reklamy a čitateľné. / 2. Zadávatelia reklamy môžu nahradiť slovo ‚biocídy‘ v predpísaných vetách jasným odkazom na typ výrobku, ktorý je predmetom reklamy. / 3. V reklamách na biocídne výrobky sa výrobok nesmie prezentovať spôsobom, ktorý je zavádzajúci, pokiaľ ide o riziká vyplývajúce z výrobku pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo pre životné prostredie alebo pokiaľ ide o jeho účinnosť. Za žiadnych okolností sa v reklame na biocídny výrobok neuvádza označenie ‚biocídny výrobok s nízkym rizikom‘, ‚netoxický‘, ‚neškodný‘, ‚prírodný‘, ‚šetrný k životnému prostrediu‘, ‚šetrný k zvieratám‘ ani žiadne iné podobné označenie“.

3. Podľa nového článku L. 522-18 code de l'environnement (zákoník o životnom prostredí), zavedeného článkom 76 loi du 30 octobre 2018 pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous (zákon z 30. októbra 2018 o vyvážených obchodných vzťahoch v poľnohospodárskom a v potravinárskom sektore a o zdravých a udržateľných potravinách dostupných pre všetkých): „Pri predaji biocídnych výrobkov definovaných v článku L. 522-1 sú zakázané zníženia cien, rabaty, zľavy, rozlišovania medzi všeobecnými a osobitnými obchodnými podmienkami v zmysle článku L. 441-1 code de commerce (obchodný zákoník) alebo zľavy vo forme poskytnutia určitého počtu kusov výrobku zdarma a akékoľvek podobné praktiky. Zakazujú sa všetky obchodné praktiky zamerané na obchádzanie – či už priamo alebo nepriamo – tohto zákazu, a to poskytnutím zníženia cien, rabatov alebo zliav, na inú škálu výrobkov, ktorá súvisí s nákupom týchto výrobkov. / Dekrét Conseil d'Etat (Štátna rada) spresňuje kategórie dotknutých výrobkov na základe rizík pre ľudské zdravie a pre životné prostredie“. Nový článok L. 522-5-3 code de l'environnement (zákoník o životnom prostredí), zavedený zákonom z 30. októbra 2018, stanovuje: „Zakazuje sa akákoľvek komerčná reklama na určité kategórie biocídnych výrobkov, ktoré sú vymedzené už citovaným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012. / Odchyľne od prvého odseku tohto článku je reklama určená profesionálnym používateľom povolená týmto používateľom v distribučných miestach výrobkov a v publikáciách, ktoré sú im určené. / Dekrét Conseil d'Etat (Štátna rada) definuje kategórie dotknutých výrobkov na základe rizík pre ľudské zdravie a pre životné prostredie, ako aj podmienky, za ktorých sú reklamné inzeráty prezentované. Tieto reklamné inzeráty kladú dôraz na osvedčené postupy pri používaní a aplikácii výrobkov pre ochranu ľudského zdravia a zdravia zvierat a pre životné prostredie, ako aj na potenciálne nebezpečenstvá pre ľudské zdravie a zdravie zvierat a pre životné prostredie“.

4. Napadnutý dekrét č. 2019-642 z 26. júna 2019, ktorý bol prijatý na základe nového článku L 522-18 code de l'environnement (zákoník o životnom prostredí), zavádza do tohto zákonníka článok R. 522-16-1, ktorý stanovuje, že: „Kategoriami výrobkov uvedenými v článku L. 522-18, v prípade ktorých sa zakazujú určité obchodné praktiky, sú výrobky typu 14 a 18, ktoré sú definované nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní. / Tieto ustanovenia sa neuplatňujú na biocídne výrobky, v prípade ktorých možno použiť zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 toho istého nariadenia“. Napadnutý dekrét č. 2019-643 z 26. júna 2019, ktorý bol prijatý na základe článku L. 522-5-3 zákonníka o životnom prostredí, vkladá do tohto zákonníka nový článok R. 522-16-2, ktorý znie takto: „I.- Kategoriami biocídnych výrobkov uvedenými v článku L. 522-5-3, na ktoré je zakázané robiť komerčnú reklamu určenú širokej verejnosti, sú: 1° Výrobky typu 14 a 18, ktoré sú vymedzené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní; / 2° Výrobky typu 2 a 4 vymedzené tým istým nariadením a klasifikované podľa ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, ako nebezpečné pre vodné prostredie v kategórii 1: kategória akútnej nebezpečnosti 1 (H 400) a kategória chronickej nebezpečnosti 1 (H 410). / II.- V prípade výrobkov uvedených v časti I sa akákoľvek reklama určená odborníkom vyhotoví v súlade s ustanoveniami článku 72 nariadenia (EÚ) č. 528/2012 uvedeného v bode 1° časti I. Okrem iného sa v nej jasne a čitateľne uvedú tieto skutočnosti: 1° Takto naformulované dve vety „Pred každým použitím sa ubezpečte, že toto použitie je nevyhnutné, a to predovšetkým v miestach navštevovaných širokou verejnosťou. Vždy, keď je to možné, uprednostnite alternatívne metódy a výrobky, ktoré predstavujú najnižšie riziko pre ľudské zdravie a zdravie zvierat a pre životné prostredie.“ / 2° Uvedenie typu biocídnych výrobkov spolu s výrobkom, tak ako je definovaný v prílohe V vyššie uvedeného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012. / III.- Ustanovenia tohto článku sa neuplatňujú na biocídne výrobky, v prípade ktorých možno použiť zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní“.

5. Zo zákonov a iných právnych predpisov citovaných v bodoch 3 a 4 vyplýva, že sa zakazujú určité obchodné praktiky, ako sú zníženia cien, rabaty, zľavy, rozlišovania medzi všeobecnými a osobitnými obchodnými podmienkami v zmysle článku L. 441-1 obchodného zákonníka, zľavy vo forme poskytnutia určitého počtu kusov výrobku zdarma, a takisto komerčná reklama určená širokej verejnosti na biocídne výrobky proti hlodavcom a článkonožcom typu 14 a 18 podľa prílohy V nariadenia z 22. mája 2012, s výnimkou biocídnych výrobkov, v prípade ktorých možno použiť zjednodušený postup autorizácie v súlade s článkom 25 toho istého nariadenia.

6. V prvom rade hoci je nesporné, že oba napadnuté dekréty majú za následok zákaz určitých obchodných praktík a reklamy určenej širokej verejnosti na určité biocídne výrobky, ktoré žalujúce spoločnosti predávajú, žalobný dôvod založený na tom, že môžu zasahovať do ich práva vlastníť majetok chráneného článkom 17 Charty základných práv Európskej únie, neobsahuje dostatočné upresnenia, ktoré by umožnili posúdiť jeho dôvodnosť, a musí sa preto zamietnuť.

7. V druhom rade hoci žalobcovia tvrdia, že oba napadnuté dekréty môžu mať za následok pokles predaja ich výrobkov a stratu obratu, zákaz obchodných praktík a reklamy určenej širokej verejnosti, ktoré stanovujú, je odôvodnený cieľmi ochrany verejného zdravia a ochrany životného prostredia. Samotné okolnosti uvedené žalobcami – aj za predpokladu, že by sa preukázali – nemôžu dosvedčiť, že napadnutými dekrétmi došlo k porušeniu ustanovení článku 1 dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

8. V treťom rade hoci žalobcovia tvrdia, že dekrét z 26. júna 2019 o komerčnej reklame na určité kategórie biocídnych výrobkov neprimerane zasahuje do práva na slobodu prejavu zaručeného článkom 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, obmedzenie stanovené v článku L. 522-5-3 už citovaného zákonníka o životnom prostredí v súvislosti s komerčnou reklamou určenou širokej verejnosti na biocídne výrobky proti hlodavcom a článkonožcom v žiadnom prípade nezbavuje spotrebiteľov možnosti mať prístup k informáciám, a predstavuje – v záujme ochrany verejného zdravia – nevyhnutné a primerané opatrenie. Tento žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť.

9. Vo štvrtom rade smernica 2000/31 z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode upravuje režim voľného pohybu služieb a stanovuje podmienky, za ktorých členský štát môže tento voľný pohyb vo všeobecnom záujme primerane obmedziť. Tým, že dekrét z 26. júna 2019 o zakázaných obchodných praktíkách v prípade určitých kategórií biocídnych výrobkov stanovuje opatrenia, ktoré sú primerané a nevyhnutné cieľu ochrany verejného zdravia, ktorý sleduje, neporušuje smernicu.

10. [omissis] [omissis].

11. [omissis] [žalobné dôvody patriace do vnútroštátneho práva]

12. V poslednom rade, keďže nariadenie citované v bode 2 neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by členskému štátu umožňovalo alebo zakazovalo prijať taký druh restriktívnych opatrení, aké sú uvedené v článkoch L. 522-18 a L. 522-5-3 zákonníka o životnom prostredí, vzniká otázka, či možno takéto opatrenia, ktoré nie sú stanovené v nariadení, prijať bez toho, aby sa od tohto nariadenia odchyľili alebo ho porušovali a bez toho, aby bránili jeho riadnemu fungovaniu. Zákonné ustanovenia, na základe ktorých boli prijaté napadnuté právne predpisy, majú za cieľ predchádzať v prípade určitých biocídnych výrobkov neprijemným

následkom, ktoré ich nadmerné používanie predstavuje pre verejné zdravie a životné prostredie. Aj keď tento cieľ nie je v rozpore s cieľmi už citovaného európskeho nariadenia, zákazy, ktoré stanovujú tieto zákonné ustanovenia zasahujú do oblasti uvádzania biocídnych výrobkov na trh, ktoré má nariadenie za cieľ harmonizovať na európskej úrovni, a to bez odkazu na prijatie vykonávacích predpisov členskými štátmi a bez toho, aby boli takéto vykonávacie predpisy nevyhnutné na jeho plnú účinnosť. Odpoveď na žalobný dôvod založený na tom, že napadnuté dekréty boli prijaté na základe zákonných ustanovení, ktoré boli prijaté v rozpore s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012, závisí od odpovede na otázku, či toto nariadenie bráni tomu, aby vnútroštátny zákonodarca prijal v záujme verejného zdravia a životného prostredia také reštriktívne pravidlá v oblasti obchodných praktík a reklamy, aké stanovujú články L. 522-18 a L. 522-5-3 zákonníka o životnom prostredí.

13. Táto otázka je rozhodujúca pre vyriešenie sporu, o ktorom má Conseil d'Etat (Štátna rada) rozhodnúť a vyvoláva značné ťažkosti. Preto treba túto otázku položiť Súdnemu dvoru Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a až dotedy, kým Súdny dvor Európskej únie o nej nerozhodne, prerušiť konanie o návrhoch uvedených v žalobách, ktoré podali Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (Medziodvetvový výbor pre francúzske esenciálne oleje) a spoločnosti Florame a i.

ROZHODLA:

[omissis] Konanie o návrhoch uvedených v žalobách č. 433889 a 433890 sa prerušuje až dotedy, kým Súdny dvor Európskej únie nerozhodne o tejto otázke: Bráni nariadenie z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní tomu, aby členský štát prijal v záujme verejného zdravia a životného prostredia také reštriktívne pravidlá v oblasti obchodných praktík a reklamy, aké stanovujú články L. 522-18 a L. 522-5-3 zákonníka o životnom prostredí? Prípadne za akých podmienok môže členský štát takéto opatrenia prijať?

[omissis]